

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 lutego 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że K. K. jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym w okresie od dnia 17 września 2020 roku do dnia 7 listopada 2020 roku.

Z analizy dokumentów zapisanych w systemie informatycznym ZUS wynika, K. K. została zgłoszona przez płatnika składek (...) Sp. z o.o. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 17 września 2020 r. do 7 listopada 2020 r. z kodem tytułu ubezpieczenia - pracownik. Dokument zgłoszeniowy został przekazany 24 września 2020 r. Natomiast dokument wyrejestrowujący z ubezpieczeń - 16 listopada 2020 r.

Płatnik składek złożył za K. K. imienne raporty miesięczne o należnych składkach z podstawami wymiaru składek wykazanymi w następujących miesiącach: za wrzesień 2020 r. w wysokości 1181,82 zł, za październik 2020 r. w wysokości 2663,70 zł oraz za listopada 2020 r. w wysokości 645,15 zł.

W przekazanych za K. K. imiennych raportach miesięcznych o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek płatnik składek wykazał od 4 listopada 2020 r. do 7 listopada 2020 r. wypłatę wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy.

Z dokumentów zaewidencjonowanych w systemie informatycznym ZUS wynika, że K. K. od 4 listopada 2020 r. jest niezdolna do pracy.

Przed zgłoszeniem do ubezpieczeń społecznych przez płatnika składek (...) Sp. z o.o., tj. od 17 września 2020 r., K. K. była zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych od 9 września 2019 r. do 6 września 2020 r. - jako osoba pobierająca zasiłek macierzyński.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. zawiadomieniami z 4 stycznia 2021 r. poinformował strony o wszczęciu postępowania administracyjnego.

W dniu 4 lutego 2021 r. Oddział poinformował płatnika składek i ubezpieczonego o przedłużeniu trwania postępowania.

W dniu 20 stycznia 2021 r. do Oddziału wpłynęły wyjaśnienia ubezpieczonej - K. K..

K. K. poinformowała, że była zatrudniona na stanowisku przedstawiciela handlowego w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem zasadniczym w wysokości 2600,00 zł oraz premią uznaniową. Wypłata była przekazywana K. K. w formie przelewu bankowego na konto indywidualne. K. K. świadczyła pracę w godzinach 8.00 - 16.00, pięć dni w tygodniu.

Do obowiązków zawodowych K. K. należała sprzedaż produktów oferowanych przez spółkę (...) Sp. z o.o. W trakcie wykonywania czynności służbowych K. K. nie była upoważniona do podpisywania dokumentów firmowych, a osobą nadzorującą realizowanie przez nią powierzonych zadań był Prezes Zarządu - R. C..

K. K. oświadczyła, że posiadała doświadczenie zawodowe konieczne do wykonywania obowiązków zawodowych na stanowisku przedstawiciela handlowego, które zdobyła podczas pracy u innego płatnika składek. O możliwości zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. dowiedziała się z ogłoszenia zamieszczonego na stronie internetowej (...) W odpowiedzi na zamieszczony przez płatnika składek w Internecie komunikat, K. K. wysłała swoje CV. Następnie została telefonicznie zaproszona na rozmowę rekrutacyjną, po której otrzymała zatrudnienie w (...) Sp. z o.o.

K. K. podkreśliła, że płatnik składek jest dla Niej osobą obcą.

Do swoich wyjaśnień K. K. dołączyła kopie następujących dokumentów: pisemnego zakresu obowiązków, umowy o pracę zawartej na okres próbny od 17 września 2020 r. do 16 grudnia 2020 r. pomiędzy K. K. a spółką (...) Sp. z o.o. reprezentowaną przez R. C., wypowiedzenia umowy o pracę K. K. z zachowaniem okresu wypowiedzenia z 19 października 2020 r., orzeczenia lekarskiego nr (...) z 16 września 2020 r. wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku - przedstawiciel handlowy oraz karty szkolenia wstępnego w dziedzinie BHP z 16 września 2020 r.

Dodatkowo, 5 lutego 2021 r. do Oddziału wpłynęła kserokopia świadectwa ukończenia liceum ogólnokształcącego przez K. K. z 25 kwietnia 2014 r.

W dniu 12 lutego 2021 r. do Oddziału wpłynęły wyjaśnienia złożone przez R. C. - Prezesa Zarządu spółki (...) Sp. z o.o.

R. C. poinformował, że K. K. została zatrudniona na stanowisku przedstawiciela handlowego, na podstawie umowy o pracę zawartej na okres próbny od 17 września 2020 r. do 16 grudnia 2020 r. Jednak ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną w kraju, która przełożyła się na problemy ekonomiczne spółki oraz niemożność wykonywania pracy przez K. K., umowa z Nią zawarta została rozwiązana z dniem 7 listopada 2020 r. z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia.

Płatnik składek oświadczył, że obowiązki zawodowe K. K. koncentrowały się na sprzedaży bezpośredniej produktów firmy, pozyskiwaniu nowych kontrahentów, utrzymywaniu dobrych relacji z obecnymi klientami oraz obsłudze bieżącej firmy, na którą składało się przyjmowanie zamówień i ich realizacja.

R. C. wyjaśnił, że przed zatrudnieniem K. K. stanowisko przedstawiciela handlowego zajmował inny pracownik, który zrezygnował z pracy. Po rozwiązaniu stosunku pracy z K. K., posada przedstawiciela handlowego nie została obsadzona ze względu na panujące obostrzenia związane z panującą sytuacją epidemiologiczną w Polsce.

Na końcu swoich wyjaśnień płatnik składek poinformował, że za wykonywaną pracę K. K. otrzymywała wynagrodzenie, w następujących kwotach:

- za wrzesień 2020 r. w wysokości 932,65 zł, wypłacone 30 września 2020 r.,
- za październik 2020 r. w wysokości 2091,63 zł, wypłacone 30 października 2020 r.,
- za listopad 2020 r. w wysokości 751,77 zł, wypłacone 30 listopada 2020 r.

Do swoich wyjaśnień R. C. dołączył kopie następujących dokumentów: umowy o pracę zawartej na okres próbny od 17 września 2020 r. do 16 grudnia 2020 roku pomiędzy K. K. a spółką (...) Sp. z o.o. reprezentowaną przez R. C. - Prezesa Zarządu, wypowiedzenia umowy o pracę K. K. z zachowaniem okresu wypowiedzenia z 19 października 2020 r., listy operacji bankowych w okresie od 10 lutego 2020 r. do 10 lutego 2021 r., e-maili służbowych z internetowego konta pocztowego K. K., szczegółowych list płac z okresu do września 2020 r. do listopada 2020 r. oraz orzeczenia lekarskiego nr (...) z 16 września 2020 r. wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia pracy na stanowisku - przedstawiciel handlowy.

Postępowanie zostało zakończone, o czym poinformowano strony postępowania pismami z 10 lutego 2021 r.

Po przeanalizowaniu zgromadzonego materiału oraz informacji zawartych w Kompleksowym Systemie Informacyjnym związanych ze stosunkiem pracy K. K., Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdza, że w przedmiotowej sprawie świadczenie pracy w ramach umowy o pracę nie miało miejsca i stosunek pracy nie został nawiązany.

Przed zgłoszeniem do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych przez płatnika składek (...) Sp. z o.o. od 17 września 2020 r., K. K. była zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych od 9 września 2019 r. do 6 września 2020 r. jako osoba pobierająca zasiłek macierzyński.

Ponadto w ocenie Oddziału przedłożone dowody na wykonywanie pracy przez K. K. na rzecz płatnika składek (...) Sp. z o.o., w postaci wydruków z prowadzonej korespondencji za pośrednictwem poczty internetowej, nie stanowią dowodu na podjęcie i wykonywanie pracy, a potwierdzają fakt formalnego ich sporządzenia w celu uwiarygodnienia nieistniejącego stosunku pracy.

Pracodawca nie zatrudnia pracownika, aby dać mu pracę, źródło utrzymania i stworzyć ochronę ubezpieczeniową, ale dlatego, że istnieje realna potrzeba gospodarcza pozyskania nowego pracownika. Trudno uznać istnienie potrzeby gospodarczej zatrudnienia pracownika, skoro podczas jego długotrwałej nieobecności w pracy nie zatrudniono w jego miejsce innego pracownika. Praca takiego pracownika nie przynosi bezpośrednio przychodów dla firmy, a wypłacane wynagrodzenie stanowiłoby jedynie dodatkowe koszty dla płatnika składek.

W ocenie Oddziału, K. K. od 17 września 2020 r. do 7 listopada 2020 r. nie wykonywała pracy u płatnika składek (...) Sp. z o.o. w ramach stosunku pracy a została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jedynie w celu uzyskania prawa do wypłaty świadczeń przysługujących osobie o statusie "pracownika". Wobec tego na podstawie art. 83 § 1 Kodeksu cywilnego w związku z art. 300 Kodeksu pracy należy stwierdzić, że umowa o pracę zawarta między stronami, jako zawarta dla pozor, jest nieważna, a zatem z tytułu zawartej umowy o pracę K. K. u płatnika składek (...) Sp. z o.o. nie podlega ubezpieczeniom społecznym od 17 września 2020 r. do 7 listopada 2020 r.

Postanowieniem z dnia 1.03.2021 r decyzja została sprostowana w zakresie nie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu.

(decyzja – k. 42-45, postanowienie – k. 52 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniosła K. K. zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej zmianę. W ocenie skarżącej działania ZUS nie znajdują żadnego uzasadnienia, zaś stanowisko organu rentowego jest niezgodne z materiałem dowodowym zgromadzonym w postępowaniu. Wnioskodawczyni będąc zatrudnioną w (...) Sp. z o.o. na stanowisku przedstawiciela handlowego pracowała mobilnie. Nie miała stałego miejsca wykonywania pracy gdyż do jej obowiązków należało pozyskiwanie klientów na terenie całego województwa (...).

(odwołanie – k. 3-4)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie. podnosząc argumentację jak w zaskarżonej decyzji. Ponadto wniesiono o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(odpowiedź na odwołanie – k. 6-7 verte)

Na rozprawie w dniu 10 grudnia 2021 roku wnioskodawczyni poparła odwołanie, zaś pełnomocnik ZUS wniosł o jego oddalenie. Płatnik składek przyłączył się do odwołania.

(końcowe stanowiska stron – rozprawa z dnia 10 grudnia 2021 roku e-protokół (...):02:44 – 00:04:59 – płyta CD – k. 175)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Sp. z o.o. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 6 września 2017 roku. Jako siedzibę spółki wskazano: ul. (...), nr 4, lok. 7U, (...)-(...) Ł.. Przeważającym przedmiotem działalności spółki jest: sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana.

(wypis z KRS – k. 13 verte-15 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

K. K. ma wykształcenie średnie.

(świadcstwo – k. 34-34 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Informację o zatrudnieniu w (...) Sp. z o.o. wnioskodawczyni powzięła poprzez portal internetowy olx.pl. (...) wysłaniu swego CV, skarżąca otrzymała telefon od D. K. będącej prokurentem przedmiotowej spółki i została zaproszona na rozmowę kwalifikacyjną. Wnioskodawczyni rozmawiała także z prezesem zarządu spółki R. C., była odpowiednią kandydatką do objęcia stanowiska przedstawiciela handlowego.

(zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 grudnia 2021 roku e-protokół (...):01:44- 00:02:09 – płyta CD – k. 175 w związku z rozprawą z dnia 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):07:18 – 00:18:13 – płyta CD – k.101 , zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):25:33- 00:35:42 – płyta CD – k.101)

W dniu 17 września 2020 roku pomiędzy (...) Sp. z o.o., a K. K. została zawarta umowa o pracę na okres próbny od dnia 17 września 2020 roku do dnia 16 grudnia 2020 roku, na mocy której ubezpieczona została zatrudniona na stanowisku przedstawiciela handlowego w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem zasadniczym w wysokości 2600 złotych brutto miesięcznie plus premia uznaniowa. Jako dzień rozpoczęcia pracy określono: 17 września 2020 roku.

(umowa o pracę – k. 30 załączonych do sprawy akt organu rentowego, lista – k. 123, zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 grudnia 2021 roku e-protokół (...):01:44- 00:02:09 – płyta CD – k.175 w związku z rozprawą z dnia 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):07:18 – 00:18:13 – płyta CD – k.101, zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):25:33- 00:35:42 – płyta CD – k.101, zeznania świadka S. P. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):36:55 – 00:39:53 – płyta CD – k.101, zeznania świadka A. B. na rozprawie w dniu 26 października 2021 roku e-protokół (...):04:07 – 00:10:17 – płyta CD – k. 159, zeznania świadka E. S. na rozprawie w dniu 26 października 2021 roku e-protokół (...):11:01 – 00:15:26 – płyta CD – k. 159, zeznania świadka A. J. na rozprawie w dniu 26 października 2021 roku e-protokół (...):16:25 – 00:19:51 – płyta CD – k.159)

Z przedłożonego orzeczenia lekarskiego z dnia 16 września 2020 roku wynikało, że wnioskodawczyni była zdolna do podjęcia pracy.

(orzeczenie lekarskie – k. 28 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniach 16 września 2020 roku – 17 września 2020 roku skarżąca odbyła szkolenie BHP- instruktaż ogólny i stanowiskowy.

(karta szkolenia wstępnego – k. 27-27 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Do zakresu obowiązków wnioskodawczyni należało:

1. pozyskiwanie nowych klientów;
2. dbanie o przyjazne relacje z klientami;
3. systematyczne odwiedzanie stałych klientów;
4. sprzedaż produktów;
5. uzupełnianie bazy danych klientów w programie CMR;
6. uzupełnianie w programie CMR postępów wynikających z wizyt u klientów;
7. dostarczanie próbek produktów do klientów
8. prezentacja owych produktów.

(zakres obowiązków – k. 31 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wnioskodawczyni zajmowała się sprzedażą produktów typu: dyski, tarczki, brzeszczoty. Ubezpieczona poszukiwała klientów, przygotowywała ofertę. Co poniedziałek skarżąca miała tzw. dzień biurowy, podczas którego ustalała trasę do poszczególnych klientów, wyszukiwała potencjalnych odbiorców. Kwestie te następnie szczegółowo konsultowała. Od wtorku do piątku ubezpieczona jeździła po klientach. Do tego celu używała samochodu służbowego. Miała dostęp do karty służbowej, tankowała na konkretnej stacji. Odwołująca przedstawiała firmę potencjalnym klientom, zostawiała próbki. Po tygodniu odzywała się do nich z zapytaniem czy są zainteresowani ofertą spółki. Za pośrednictwem programu ubezpieczona uzupełniała nazwy klientów, których odwiedzała. W taki też sposób kontrolowana była jej praca.

(zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 grudnia 2021 roku e-protokół (...):01:44- 00:02:09 – płyta CD – k. 175 w związku z rozprawą z dnia 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):07:18 – 00:18:13 – płyta CD – k.101, zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):25:33- 00:35:42 – płyta CD – k.101)

W pierwszym tygodniu pracy ubezpieczona uczyła się produktów, jeździła z prezesem zarządu spółki R. C., następnie samodzielnie organizowała swoją pracę jeżdżąc po terenie województwa (...). Ubezpieczona zdawała raporty z tego gdzie była i czy klienci są zainteresowani.

(zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):25:33- 00:35:42 – płyta CD – k.101)

Wnioskodawczyni wypisywała próbki i wizytówki w kalendarzu.

(kalendarz w kopercie – k. 98, zeznania płatnika składek prezesa zarządu R. C. na rozprawie w dniu 10 grudnia 2021 roku e-protokół (...):02:09- 00:02:31 – płyta CD – k. 175 w związku z rozprawą z dnia 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):18:13- 00:23:14- płyta CD – k.101, zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):25:33- 00:35:42 – płyta CD – k.101)

Wnioskodawczyni miała komputer służbowy. Siedziała przy stoliku w sali konferencyjnej lub kuchni.

(zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 grudnia 2021 roku e-protokół (...):01:44- 00:02:09 – płyta CD – k. 175 w związku z rozprawą z dnia 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):07:18 – 00:18:13 – płyta CD – k. 101, zeznania płatnika składek prezesa zarządu R. C. na rozprawie w dniu 10 grudnia 2021 roku e-protokół (...):02:09- 00:02:31 – płyta CD – k. 175 w związku z rozprawą z dnia 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):18:13- 00:23:14- płyta CD – k. 101, zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):25:33- 00:35:42 – płyta CD – k.101)

Wnioskodawczyni dysponowała także telefonem służbowym.

(zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):25:33- 00:35:42 – płyta CD – k.101)

Wnioskodawczyni prowadziła korespondencję e-mail z klientami (...) Sp. z o.o.

(korespondencja e-mail –k. 20-21 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wnioskodawczyni pracowała w godzinach od 8 do 16.

(zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 grudnia 2021 roku e-protokół (...):01:44- 00:02:09 – płyta CD – k. 175 w związku z rozprawą z dnia 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):07:18 – 00:18:13 – płyta CD – k.101)

W spornym okresie przedmiotowa spółka nie zatrudniała żadnej innej osoby na stanowisku przedstawiciela handlowego.

(zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):25:33- 00:35:42 – płyta CD – k. 101 , zeznania świadka A. B. na rozprawie w dniu 26 października 2021 roku e-protokół (...):04:07 – 00:10:17 – płyta

CD – k.159, zeznania świadka A. J. na rozprawie w dniu 26 października 2021 roku e-protokół (...):16:25 – 00:19:51 – płyta CD – k.159)

Skarżąca widywana była w biurze spółki, siedziała przed laptopem. Rozmawiała z prezesem zarządu spółki R. C. na temat produktów i klientów, do których miała pojechać. Dzwoniła do klientów. Jeden dzień w tygodniu wnioskodawczyni pracowała w biurze tzw. dzień biurowy, w pozostałe dni pracowała w terenie. Zdarzało się, że wnioskodawczyni podjeżdżała jedynie na chwilę do biura spółki, dalej jechała do klientów.

(zeznania świadka S. P. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):36:55 – 00:39:53 – płyta CD – k.101, zeznania świadka A. B. na rozprawie w dniu 26 października 2021 roku e-protokół (...):04:07 – 00:10:17 – płyta CD – k. 159, zeznania świadka E. S. na rozprawie w dniu 26 października 2021 roku e-protokół (...):11:01 – 00:15:26 – płyta CD – k.159, zeznania świadka A. J. na rozprawie w dniu 26 października 2021 roku e-protokół (...):16:25 – 00:19:51 – płyta CD – k.159)

Ubezpieczona nie podpisywała list obecności.

(zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 grudnia 2021 roku e-protokół (...):01:44- 00:02:09 – płyta CD – k. 175 w związku z rozprawą z dnia 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):07:18 – 00:18:13 – płyta CD – k.101, zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):25:33- 00:35:42 – płyta CD – k.101)

Wynagrodzenie skarżącej kształtowało się następująco:

1. wrzesień 2020 roku – 932,65 złotych (kwota do wypłaty);
2. październik 2020 roku – 2091,63 złotych (kwota do wypłaty)
3. listopad 2020 roku – 751,77 złotych (kwota do wypłaty)

(listy płac – k. 17-19 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Wynagrodzenie wypłacono ubezpieczonej za pośrednictwem przelewu.

(zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):25:33- 00:35:42 – płyta CD – k.101)

Zdarzało się, że skarżąca w dniach i godzinach pracy dokonywała zakupów przy użyciu karty.

(wyciąg z rachunku bankowego – k. 28-36 verte)

Od dnia 4 listopada 2020 roku wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy.

(dokumentacja medyczna – k. 49 (koperta), k. 52-94, zeznania wnioskodawczyni na rozprawie w dniu 10 grudnia 2021 roku e-protokół (...):01:44- 00:02:09 – płyta CD – k. 175 w związku z rozprawą z dnia 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):07:18 – 00:18:13 – płyta CD – k.101)

Zgodnie z pismem z dnia 19 października 2020 roku umowa o pracę łącząca wnioskodawczynię z (...) Sp. z o.o. uległa rozwiązaniu z dniem 7 listopada 2020 roku.

(pismo – k. 29 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Rozwiązanie umowy o pracę z wnioskodawczyni powiązane było z trwającą w Polsce pandemią (...)19 – zamknięcie rynku. Na stanowisko przedstawiciela handlowego nie została zatrudniona żadna nowa osoba.

(zeznania płatnika składek prezesa zarządu R. C. na rozprawie w dniu 10 grudnia 2021 roku e-protokół (...):02:09- 00:02:31 – płyta CD – k. 175 w związku z rozprawą z dnia 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):18:13- 00:23:14-

płyta CD – k.101, zeznania świadka D. K. na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 roku e-protokół (...):25:33- 00:35:42
 – płyta CD – k.101)

W okresie od stycznia 2020 roku do grudnia 2021 roku wnioskodawczyni korzystała z usług następujących placówek medycznych:

1. (...) Ł.;
2. (...) - (...) Przychodnia (...)

(zestawienie – k. 22)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy i aktach organu rentowego, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a także w oparciu o zeznania ubezpieczonej K. K., płatnika składek prezesa zarządu przedmiotowej spółki (...) oraz powołanych w sprawie świadków.

Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę w całości, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że jest on wystarczający by wyjaśnić sporną okoliczność – a mianowicie czy zawarta przez wnioskodawczynię w dniu 17 września 2020 roku umowa o pracę na okres próbny, nosi cechy pozorności i czy została zawarta jedynie dla uzyskania pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, wnioskodawczyni, płatnika składek, którzy wskazali na realność zawartej umowy o pracę oraz faktyczne świadczenie pracy przez wnioskodawczynię w ramach powyższej umowy.

W toku sprawy organ rentowy podnosił, że wnioskodawczyni w dniach i godzinach pracy dokonywała płatności kartą, co zdaniem ZUS miało świadczyć o tym, że umowa o pracę zawarta pomiędzy skarżącą, a (...) Sp. z o.o. miała charakter pozorny. W istocie tutejszy sąd nie neguje, że ubezpieczona dokonywała płatności kartą w sytuacji o której mowa powyżej, jednakże analizując przedmiot niniejszego postępowania należy zwrócić uwagę na specyfikę stanowiska pracy jakie w spornym okresie zajmowała odwołująca. K. K. została zatrudniona w (...) Sp. z o.o. na stanowisku przedstawiciela handlowego. Do jej obowiązków należała sprzedaż produktów typu: dyski, tarczki, brzeszczoty. Wnioskodawczyni przygotowywała ofertę, a następnie poszukiwała klientów. Z zeznań samej skarżącej, świadka D. K. będącej prokurentem w/w spółki, prezesa zarządu w/w spółki (...) jasno wynikało w jaki sposób organizowana oraz kontrolowana była praca odwołującej. Skarżąca dysponowała komputerem służbowym, telefonem, a także samochodem. Jeden dzień w tygodniu wnioskodawczyni pracowała w biurze spółki, wówczas ustalała trasę, wyszukiwała potencjalnych klientów. W pozostałe dni (wtorek-piątek) ubezpieczona jeździła po klientach zostawiając próbki. W ocenie sądu za materialny dowód pracy skarżącej należy uznać załączony do sprawy kalendarz, z wypisanymi przez nią próbkami oraz wizytówkami. Powyższe okoliczności znajdują również odzwierciedlenie w zeznaniach powołanych w sprawie świadków: S. P., A. B., E. S., A. J.. Zatem wnioskodawczyni, poruszając się samochodem mogła dokonywać płatności kartą w godzinach pracy.

W ocenie sądu dostatecznie wyjaśnione zostały motywy zatrudnienia skarżącej. W tym względzie sąd oparł się na zeznaniach wnioskodawczyni oraz świadka D. K.. Z kolei rozwiązanie umowy o pracę wnioskodawczynią z dniem 7 listopada 2020 roku ściśle powiązane było trwającą w Polsce pandemią (...)19 i zamknięciem rynku. Wówczas w spółce na stanowisko przedstawiciela handlowego nie została zatrudniona żadna nowa osoba.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt.1 i art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 423 ze zm.), obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Definicja pracownika, na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych, została zawarta w przepisie art.8 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Pojęcie stosunku pracy o jakim mowa w art.8 ust.1 ww. ustawy jest równoznaczne z pojęciem stosunku pracy definiowanym przez art.22 k.p. (wyrok SN z 13.07.2005 r., I UK 296/04, OSNP 2006/9-10/157).

Według art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Według art. 22 § 1¹ k.p. zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)).

Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

Wskazać należy, że stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok SA w Lublinie z 17.01.2006 r. III AUa 433/2005, Wspólnota (...)).

Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok SN z 18.10.2005 r., II UK 43/05, OSNAPiUS 2006/15 – 16/251).

Umowa o pracę wywołuje zatem nie tylko skutki bezpośrednie, dotyczące wprost wzajemnych relacji między pracownikiem i pracodawcą, lecz także dalsze, pośrednie, w tym w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, kształtując stosunek ubezpieczenia społecznego, w tym wysokość składki, co w konsekwencji prowadzi do uzyskania odpowiednich świadczeń. Oznacza to, że ocena postanowień umownych może i powinna być dokonywana także z punktu widzenia prawa ubezpieczeń społecznych, a więc nie tylko z punktu widzenia interesu pracownika (ubezpieczonego), ale także interesu publicznego.

Według art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni zawarła w dniu 17 września 2020 roku z (...) Sp. z o.o. umowę o pracę na okres próbny. Skarżąca zatrudniona była na stanowisku przedstawiciela handlowego.

Ważność tej umowy została zakwestionowana przez organ rentowy, który zarzucił, że wnioskodawczyni została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jedynie w celu uzyskania tytułu do ubezpieczeń społecznych i prawa do wypłaty świadczeń przysługujących osobie o statusie pracownika. Niewątpliwie, w świetle całego dostępnego materiału dowodowego, przedmiotowa umowa o pracę nie została zawarta dla pozoru, jest ważna i nie ma do niej zastosowania

przepis art. 83 k.c., ani też nie jest ona sprzeczna z zasadami współżycia społecznego oraz nie zmierza do obejścia prawa w świetle art. 58 k.c.

W myśl art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Zgodnie z § 2 art. 58 k.c., nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Zgodnie z treścią art. 83 k.c. w związku z art. 300 k.p. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udają, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę. Pozorność jest zatem wadą oświadczenia woli polegającą na świadomej, a przy tym ujawnionej wobec adresata i przez niego aprobowanej, niezgodności pomiędzy treścią złożonego oświadczenia woli, dostępną dla innych uczestników obrotu, a rzeczywistą wolą osoby składającej to oświadczenie. Pozorne oświadczenie woli ma miejsce wówczas gdy jest skierowane do adresata. Wada tego oświadczenia polega na niezgodności między aktem woli a jej przejawem na zewnątrz (art. 83 § 1 k.c.).

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, na co Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę, że nie jest skuteczna w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego tylko taka umowa o pracę, która nie wiąże się z faktycznym wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia. Chodzi tu zatem o "fikcyjne" zawarcie umowy, gdzie następuje zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego jako pracownika osoby, która w rzeczywistości pracy nie świadczyła (wyrok SN z 16.03.1999r. II UKN 512/98, OSNAPiUS 2000/ 9/ 36; wyrok SN z 28.02.2001r. II UKN 244/00, OSNAPiUS 2002/ 20/496; wyrok SN z 17.12.1996 r. II UKN 32/96, OSNAPiUS 1997/15/ 275; wyrok SN z 4.08. 2005 r. II UK 320/04, OSNAPiUS 2006/ 7-8/122; wyrok SN z 25.01.2005 r. II UK 141/04, OSNAPiUS 2005/ 15/ 712).

Tytułem do ubezpieczenia, z którym przepisy ubezpieczeń społecznych łączą podleganie ubezpieczeniu i prawo do świadczeń, jest zatrudnienie jako wykonywanie pracy w ramach stosunku pracy. Istotne jest, czy strony miały realny zamiar zobowiązania się – przez pracownika do wykonywania pracy, a pracodawcy do przyjmowania tego świadczenia i dawania wynagrodzenia oraz to czy zamiar taki został w rzeczywistości zrealizowany.

W świetle poczynionych ustaleń zdaniem Sądu nie można mówić o pozorności oświadczenia woli w zawarciu umowy o pracę na okres próbny.

Zdaniem Sądu analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że ubezpieczona na rzecz pracodawcy w spornym okresie wykonywała umówioną pracę. Potwierdzają to zeznania wnioskodawczyni, świadków, płatnika składek oraz pozostały zebrany w sprawie materiał dowodowy, w tym dowody z dokumentów.

Już same okoliczności towarzyszące zawarciu umowy o pracę i ustalona sekwencja wydarzeń, nie świadczą o jej pozorności. Ubezpieczona została zatrudniona przez płatnika, który faktycznie potrzebował nowego pracownika na stanowisku przedstawiciela handlowego.

W ramach powierzonych jej obowiązków zajmowała się sprzedażą produktów, pozyskiwaniem nowych klientów, uzupełnianiem bazy danych klientów w programie CMR, dostarczaniem próbek produktów do klientów czy prezentacją owych produktów. Okoliczność świadczenia pracy znajduje potwierdzenie, zarówno w zeznaniach wnioskodawczyni, płatnika składek i świadków oraz złożonych do sprawy dokumentach, o czym była szerzej mowa we wcześniejszej części uzasadnienia.

Po rozpoczęciu pracy ubezpieczona otrzymała na piśmie zakres obowiązków i go realizowała. Ubezpieczona przeszła wymagane szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, a także posiadała odpowiednie orzeczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywania pracy.

Ubezpieczona była podporządkowana co do miejsca, czasu i sposobu wykonywanych czynności. Z zeznań świadka D. K. jasno wynikało, że realizacja zadań w ramach spornej umowy o pracę powiązana była z przemieszczaniem się wnioskodawczyni samochodem służbowym celem wyszukiwania potencjalnych klientów i przedstawianiu im oferty spółki. Powyższe kwestie ubezpieczona szczegółowo omawiała i konsultowała z prezesem zarządu spółki R. C.. Ponadto zdawała raporty, w których wskazywała w jakich miejscach była i określała czy osoba u której była zainteresowana była ofertą. Wnioskodawczyni prowadziła także korespondencję e-mail z klientami (...) Sp. z o.o. Powierzone w/w obowiązki wnioskodawczyni wykonywała od poniedziałku do piątku od 8 do 16.

Tutejszy sąd zważył także, że ocena racjonalności działania pracodawcy przy zawieraniu umowy o pracę może być dokonana w różnych płaszczyznach i z punktu widzenia wielu zmiennych. Niewątpliwie u źródeł każdej zawieranej przez pracodawcę umowy o pracę leży przyczyna, w postaci uzasadnionej przesłankami ekonomiczno - organizacyjnymi konieczności pozyskania pracownika do wykonywania prac określonych przedmiotem działalności gospodarczej pracodawcy. Przy zawieraniu umowy o pracę pracodawca kieruje się przede wszystkim własną potrzebą gospodarczą, która jest determinantą decyzji o zatrudnieniu. W judykaturze utrwalone są zapatrywania, że zarówno racjonalność zatrudnienia, jak i potrzeba zatrudnienia pracownika są przesłankami istotnymi dla oceny ważności umowy z punktu widzenia jej pozorności (por. wyroki SN z 2 lutego 2000 r., II UKN 359/99, OSNP 2001 nr 13, poz. 447, z 17 marca 1998 r., II UKN 568/97, OSNP 1999 nr 5, poz. 187, z 4 lutego 2000 r., II UKN 362/99, OSNP 2001 nr 13, poz. 449).

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie ponad wszelką wątpliwość ustalono, że ubezpieczona w spornym okresie posiadała status pracownika u płatnika składek, albowiem faktycznie wykonywała ona osobiście umówioną pracę na stanowisku przedstawiciela handlowego pozostając w tym czasie pod kierownictwem i nadzorem płatnika składek, który świadczoną przez ubezpieczoną pracę przyjmował i wypłacał jej należne wynagrodzenie. O okoliczności, że wnioskodawczyni faktycznie wykonywała pracę w spornym okresie świadczą zeznania powołanych w sprawie świadków oraz ubezpieczonej i płatnika składek, a nadto dokumenty w postaci: zakresu obowiązków, list płac, kalendarza z wypisanymi próbkami oraz wizytówkami, którym Sąd dał wiarę i które nie zostały w żaden sposób obalone przez stronę przeciwną (art. 6 k.c.).

W tej sytuacji zdaniem Sądu nie można podzielić stanowiska reprezentowanego przez organ rentowy, że ubezpieczona podjęła zatrudnienie jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy przyjął, że w sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę o pracę było nawiązanie stosunku pracy i doszło do faktycznego świadczenia pracy przyjmowanego przez pracodawcę za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu jej stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (np. choroby), nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa bądź, że jest sprzeczna z zasadami współzycia społecznego.

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, iż decyzja organu rentowego wydana została w oparciu o błędnie ustalony stan faktyczny i nie znajduje ona oparcia w realiach niniejszej sprawy.

Z tych względów Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku uznając odwołanie za zasadne.